

**JÓZEF WIŚNIEWSKI**  
ur. 1933; Świętochłowice



<b>Miejsce i czas wydarzeń</b>	Świętochłowice; II wojna światowa; PRL
<b>Słowa kluczowe</b>	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów; II wojna światowa; PRL; okupacja hitlerowska; okupacja niemiecka; Świętochłowice; Górny Śląsk; niemiecki obóz koncentracyjny w Świętochłowicach; polski obóz koncentracyjny w Świętochłowicach; represje niemieckie; represje komunistyczne

**Arbeit macht frei**

Nad obozem koncentracyjnym w Świętochłowicach był napis „Arbeit macht frei” tak jak w Oświęcimiu. Taki prawie identyczny. Zresztą z tego obozu do dzisiaj została brama, w Świętochłowicach. Bo wszystkie baraki, to wszystko zostało rozebrane, tam są teraz ogródki działkowe. A tą bramę, murowaną bramę, ceglana, zostawiono i jest tam tablica pamiątkowa, taki jakby obelisk, że w tym czasie był obóz koncentracyjny. A później był [tam] drugi obóz, że z kolei Ślązacy, Niemcy śląscy, a między innymi zupełnie niewinni patrioci polscy byli [tam]. Komendantem był Żyd, Morel, który zresztą skazany został zaocznie. I do końca życia brał emeryturę z UB, mieszkając w Izraelu.

<b>Data i miejsce nagrania</b>	2015-03-19, Lublin
<b>Rozmawiał/a</b>	Tomasz Czajkowski
<b>Redakcja</b>	Tomasz Czajkowski
<b>Prawa</b>	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"